У пошані до піонерів – лицем до молоді!

СВОБОДА SVOBODA
УКРАЇНСЬКИЙ ЩОДЕННИК UKRAINIAN DAILY

Редакція і Адміністрація: "Svoboda", 81-83 Grand St. Jersey City, N. J. 07303
434-0237
434-0807
УНСоюзу: 435-8740
— Тел. з Ню Йорку: —
BArcly 7-4125
УНСоюзу: BArcly 7-5337

РІК LXXVIII. Ч. 222. ДЖЕРЗІ СИТІ і НЮ ЙОРК, ЧЕТВЕР, 2-го ГРУДНЯ 1971 ЦЕНТІВ 15 CENTS JERSEY CITY and NEW YORK, THURSDAY, DECEMBER 2, 1971 No. 222. VOL. LXXVIII.

УККА ПОЧИНАЄ ІНТЕНСИВНУ ЗБІРКОВУ КАМПАНІЮ ЗА ЗБІЛЬШЕННЯ НАРОДНОГО ФОНДУ ДО $100,000 ДО КІНЦЯ РОКУ; ПОТРІБНО ЩЕ $48,000.

Ню Йорк. — Український Конґресовий Комітет Америки почав з днем 1-го грудня інтенсивну збіркову акцію з метою збільшити загальні впливи до його Українського Народного Фонду до щонайменше сто тисяч долярів до кінця цього року. Дотеперішні впливи Національного Датку до цього Фонду виносять $ 52,302.42, потрібно ще бодай $48.000 для „заокруглення" Фонду до суми $ 100.000. Дотеперішня практика виказує, що майже подвоєння цілорічної збірки в одному, останньому місяці цілком можливе, бо й минулого року в грудні зібрано понад $ 36.000 без спеціяльної збіркової кампанії. Проголошуючи цю збіркову „ударну кампанію" в грудні окремим закликом, що надрукований побіч, Канцелярія УККА подає рівночасно надрукований на іншому місці в цьому числі перший і ще далеко неповний список 13 громад, які по кінець листопада вже зібрали і переслали до канцелярії УККА суму по тисячу і більше долярів. Упродовж теперішньої інтенсивної збіркової кампанії публікуватиметься на сторінках преси негайно всі більші впливи до Народного Фонду і тижневі загальні підсумки. З УККА звертають окрему увагу, що недостача відповідних фондів була в цьому році, як і деяких попередніх, головною перешкодою в сміливих плянах цієї центральної репрезентації українців в Америці розгорнути її поодинокі акції на повну ширину. Недостача тих фондів була — звертається увагу — головною причиною того, що не можна було досі заанґажувати кваліфікованого працівника для постійного представництва в добровільних аґенціях Об'єднаних Націй в Ню Йорку, у розгорненні й поширенні англомовних публікацій про Україну, в більшій фінансовій допомозі нашим виховним установам та молодечим організаціям у їх активності, як і в багатьох інших акціях. Доповнення Народного Фонду УККА до щонайменше сто тисяч долярів до кінця цього року дозволить цій нашій репрезентативній установі вже з початком нового року завершити дотеперішні почини та започаткувати нові, до яких належать також пороблені вже заходи для схвалення Конґресом ЗСА відповідної резолюції, яка закликала б і зобов'язала б Президента ЗСА проголошувати кожного року день 2-го січня, як День Української Незалежности в цілій країні та відзначати його відповідними церемоніями. Український Конґресовий Комітет сподіється, що при теперішньому злагідненні внутрішніх суперечностей в нашій громаді та при загальному піднесенні світлими подіями в наших Українських Католицькій і Православній Церквах, збільшиться загальна активність в громадах і з нею зокрема жертвенність на церковні і різні народні цілі, зокрема пожертви до Народного Фонду УККА.

— КОРОТКІ ВІСТКИ —

Середа, 1 грудня 1971

В АМЕРИЦІ

АМЕРИКАНСЬКІ НАУКОВЦІ ОДЕРЖАЛИ ЧЕРЕЗ РАДІО інформації з Місяця, що з глибини його поверхні виходить теплова енергія. Ті інформації прислав прилад, залишений астронавтами з „Аполло-15", з допомогою якого було просвердлено поверхню Місяця і який реєструє тепло. Науковці - геологи д-р М. Лангсет і д-р Дж. Вассенбурґ висловили припущення, що тепер доведеться змінювати думку про походження Місяця, а це питання має безпосереднє відношення й до визначення віку та формування Землі.

УРЯДОВА РАДА ЦІН ДОЗВОЛИЛА КОМПАНІЇ „ФОРДА" підвищити на 2,9 відсотка ціни на авта тієї компанії, також на вантажні і на запасні частини та різне автомобільне обладнання. Компанія „Форда" прохала дозволу підвищити в 1972 році ціни на 4,4%, однак це прохання не було прийняте, бо тоді б „Форд" діставав дуже високі прибутки і це не сприяло б стабілізації цін.

У БІЛОМУ ДОМІ У ВАШИНГТОНІ ВІДБУВАЄТЬСЯ нарада старших віком людей. З Нюйоркського стейту прибуло туди чимало делеґатів, бо в цьому стейті живе біля 2 мільйонів старих людей, майже 10% усіх старших віком у ЗСА. На нараді обговорюють різні проблеми старших віком, особливо справу матеріяльного забезпечення старости. Один із делеґатів, старенький порторіканець, нарікав на відсутність перекладача з еспанської мови на англійську.

НЮЙОРКСЬКА КОРПОРАЦІЯ ЗДОРОВ'Я І ШПИТАЛІВ видала вказівку 18-ти муніципальним шпиталям, щоб вони зменшили свої лічничі програми на 5%, з огляду на фонди. Шпиталі проведуть таку редукцію на власну руку, але не можуть зменшити обслуги в кімнатах негайної допомоги хворим та в ділянці абортів.

СЕНАТ СХВАЛИВ 79 ГОЛОСАМИ ПРОТИ „0" ратифікацію закону про зреґулювання прикордонного непорозуміння з Мехіко, що виникло через зміну русла двох річок: Колорадо і Ріо Ґранде. Ті річки змінювали русла й „забирали" територію в Мехіко. ЗСА признали ту територію за Мехіко.

У СВІТІ

ВЗАЄМИНИ ЗАХІДНЬОЇ НІМЕЧЧИНИ Й СССР ПОГІРШИЛИСЬ внаслідку невдачних розмов, що їх мав західньонімецький міністер закордонних справ Вальтер Шеель із кожним членом керівної кремлівської „тройки": Миколою Підгорним, Леонідом Брежнєвим і Алексєєм Косиґіним. Прийнявши Шееля вони заманіфестували цим, що визнають важливість міжнародної ролі Західньої Німеччини, але по суті вимагали, щоб німецько - совєтський пакт безпеки був ратифікований Німеччиною „одночасно" з уведенням в життя постанов про покращання справ довкола Західнього Берліну. Шеель буцім-то не поступився від попередньої заяви канцлера Віллі Брандта, що спершу мусить бути поладнана проблема Західнього Берліну.

У ДВОХ ПАЛАТАХ ПАРЛЯМЕНТУ ШВАЙЦАРІЇ ПОЯВИЛИСЬ вперше за час існування тієї самостійної держави — від кінця 13-го сторіччя — жінки: 10 жінок у нижчій палаті парляменту і одна у вищій. На їхніх місцях у парляменті очікували на них китиці білих гвоздиків.

У МОСКВІ НІКОЛИ ЩЕ НЕ БУЛО одночасно стільки представників західнього промислу й торгівлі, що тепер: понад 100 членів дирекцій кругло 70-ти різнодержавних великих корпорацій. Совєтський прем'єр Алексєй Косиґін запевняв їх на спеціяльній авдієнції, що Совєти раді поширити і поглибити свої господарські зв'язки з „капіталістичними" країнами. Окремо американський секретар торгівлі Моріс Стенс конферував з совєтським міністром продукції газу А. Кортуновим про можливості спроваджування до ЗСА совєтського природного газу.

ГЕНЕРАЛЬНА АСАМБЛЕЯ ОБ'ЄДНАНИХ НАЦІЙ ПІДВИЩИЛА платню генеральному секретареві ОН У Тантові з 50.000 дол. річно до 62.500 дол., а його пенсію — після відходу з його становища з кінцем грудня ц. р. — до 31.250 дол. За той внесок голосували 95 членські держави, 8 стрималились, ніхто не був проти.

У СТОЛИЦІ ЙОРДАНІЇ АММАНІ ВІДБУВСЯ величавий похорон вбитого в минулу неділю у Каїро прем'єра Васфі Аттала з участю короля Гуссейна. Гуссейн призначив на нового прем'єра Йорданії дотеперішнього міністра фінансів Ахмеда ал-Лавзі, який негайно виїхав до Каїро на дальші наради Оборонної Ради при Панарабській Лізі. Водночас король Гуссейн призначив на свого дорадника у справах безпеки генерала Мохаммеда Кіляні, відомого з такого самого ворожого супроти палестинських партизанів підходу, як убитий прем'єр Аттал. Вбивник того прем'єра, Мунзі Солейман Халіфа, чванився під час поліційного переслухання, що він пімстився за кривди арабських партизанів і що він „пив кров" убитого.

Можна знову посилати кораблем пакунки до Европи

Вашинґтон, Д. К. — Поштова Служба ЗСА повідомила, що можна знову посилати пакунки й інші посилки кораблями до Европи та інших країн, сполучення з якими відбувається з портів, розташованих на східньому і південному побережжях ЗСА. Заборона відсилати пакунки тривала 59 днів через страйк вантажників у портах. В той час ішли тільки пакунки, надані летунською поштою. Страйк вантажних і портових робітників перервано на наказ суду тільки на 80 днів, і він може знову відновитись, якщо не дійде до складення нових контрактів праці. Закордонні читачі американських газет і журналів будуть їх тепер отримувати як звичайно, без дуже довгих перерв, бо кораблі будуть відходити реґулярно з американських портів до Европи. З понеділка цього тижня почав працювати порт у Ню Йорку й на кораблі почали вантажити перші пакунки й різні видання до европейських країн.

Прем'єр Канади П'єр Трудо прибуде у відвідини до ЗСА 6 грудня

Вашинґтон. — З Білого Дому повідомлено, що заповіджені уже президентом Ніксоном відвідини канадійського прем'єра П'єра Еліота Трудо відбудуться в понеділок 6 грудня ц.р. Дорадник Президента для справ національної безпеки Генрі Кіссінджер сповістив під час пресової конференції, що під час зустрічі президента Ніксона з прем'єром Трудо, як також під час дальших запланованих зустрічей Президента із президентом Франції Помпіду, прем'єром Великої Британії Гітом, прем'єром Японії Ейсаку Сато та з канцлером Західньої Німеччини Віллі Брандтом буде нагода обговорити життьові інтереси і справи союзників. Водночас із цим Кіссінджер подав до відома, що ЗСА в усій своїй міжнародній діяльності будуть дуже обережні і не будуть започатковувати якихось акцій чи заходів, що їх союзні держави могли б трактувати, як загрозливі для їхніх життьових інтересів. Представники державного департаменту заявили з приводу плянованих зустрічей президента Ніксона з головами союзних держав, що одними з головних тем для розмов і нарад будуть питання переформування міжнародної монетарної системи та проблеми европейської безпеки.

Округи УНС в Торонто і Ст. Кетринс відбули наради

Торонто. — Минулої суботи, 27-го листопада 1971 р. головний секретар УНСоюзу д-р Ярослав Падох відвідав, у товаристві голови Головної Ради й канадійского обласного організатора Василя Дідюка, Торонтонську Округу УНСоюзу, а в неділю 28-го листопада Округу Ніяґарську. Ціллю відвідин була зустріч, під кінець року, з відділовими секретарями, які є відповідальними за постійне доповнювання й збільшування членства. Як керівник організаційного відділу головної канцелярії, до якого належить доповнювання членства, д-р Я. Падох з'ясував учасникам нарад стан цьогорічної кампанії за новими членами, а головний радний Василь Дідюк, який відповідає за збільшування членства на терені Канади, з'ясував стан на терені Канади та проблеми, які ждуть поладнання ще перед закінченням цього року. Окрему вагу поставлено на заокруглення кількости членів, здобутих поодинокими організаторами, щоб здобути почесне звання будівничих УНС та стати членами почесного Клюбу Заслужених на новий рік. Крім секретарів, у зборах узяли участь також делеґати на минулорічну конвенцію, які обов'язані придбати кожного року по десять членів, тобто т. зв. „делеґатську десятку". В дискусіях, які велися після доповідей д-ра Я. Падоха і п. В. Дідюка, забірали голос в Торонті пп. Чорномаз, Курман, Шаран, Мотта, Бурій і Вовк, а в Ст. Кетринс, де відбулася зустріч Ніяґарської Округи, пп. Омельченко, голова Округи, Фаренич, Самець, Пиш, Бережук і Дяків. Зборами в Торонті керував п. Максимів, заступник голови Округи, в заступстві голови пані Софії Куцої. Обі Округи виявили тверду постанову доповнити свої дотеперішні досягнення, щоб успішно закінчити цьогорічний труд.

Користаючи з цього, що в часі цих відвідин відбувався в Торонті Дев'ятий Крайовий Пластовий З'їзд Канади, в якому взяли участь також представники і урядовці

(Закінчення на стор. 4-ій)

ЗАКЛИК УКРАЇНСЬКОГО КОНҐРЕСОВОГО КОМІТЕТУ АМЕРИКИ

ГРОМАДЯНИ І ГРОМАДЯНКИ!

Український Конґресовий Комітет Америки звертається до Вас в цей Різдвяний час підтримати його працю своєю вплатою Національного Датку.

До Вас, як члена зорганізованого нашого громадського життя в З'єднаних Стейтах Америки.

До Вас, що безкорисно і віддано віддаєте свій вільний час від професійної праці для справи допомоги Українському Народові в його тяжкій боротьбі за визволення і самостійне існування.

До Вас, що вже довгі літа ширите правду про Україну та для її визволення від большевицького панування з'єднуєте їй американських приятелів.

До Вас, що ставитеся вже довгі літа позитивно до збірки на Український Народний Фонд, що був установлений на IV Конґресі у Вашинґтоні в 1949 році.

Ви своєю вплатою Національного Датку дали можливість впродовж трьох десяток літ переводити заплановані політичні акції, що увінчалися поважними досягненнями так у внутрішній, як і у зовнішній нашій праці.

Залишився тільки один місяць грудень, в якому ми можемо зложити свій цьогорічний Національний Даток. Здавалося, що вже в цей час зайво звертатися із Закликами до нашої Громади, щоб вона ще в ці останні дні сповнила свій громадський обов'язок. Здавалося, що вже був час за ці 11 минулих місяців сповнити свою повинність вплатою Національного Датку. Але, так воно не є і так воно раніше не бувало. Наш досвід каже, що ми все припізнюємося. Все знайдуться якісь причини, щоб відкласти не раз невідкладні справи. І минулими роками бувало так, що єдиний місяць грудень приносив кругло одну третину цілорічної збірки Національного Датку, а останні дні грудня приносили не раз більше, як тижні, а то й місяці літнього часу. Тому востаннє в цьому році просимо наших свідомих і жертвенних громадян виконати свій традиційний обов'язок вплатою Національного Датку.

Перед Українським Конґресовим Комітетом Америки є до виконання багато важливих проєктів, але до їх переведення потрібні фінансові засоби. Ми віримо, що ті засоби поставить до диспозиції наша Громада.

Ми щиро Вам вдячні за дотеперішні пожертви на працю УККА і ми переконані, що й цього року Ви не відмовите своєї вплати, за що складаємо Вам нашу подяку.

ЕКЗЕКУТИВА УКРАЇНСЬКОГО КОНҐРЕСОВОГО КОМІТЕТУ АМЕРИКИ

Ню Йорк, грудень 1971

Ніксон переведе в Китаї сім днів разом із своєю дружиною

Вашинґтон. — Президент Ніксон прибуде до Пекіну 21 лютого 1972 р. і відлетить відтіль 28 лютого — повідомив дорадник Президента Генрі Кіссінджер на своїй 45-хвилинній пресовій конференції у вівторок 30 листопада. Президентові товаришитиме його дружина Патриція (Пат). Плянується перевести 4 дні у Пекіні і три дні на відвідинах у Шанґаю і Ганґчов, за 100 миль від Шанґаю. Почет Президента буде невеликий і його головними членами будуть державний секретар Вілліям Роджерс і Генрі Кіссінджер. Не слід сподіватися — заявив Кіссінджер — від тієї подорожі ніяких сенсацій, ніяких переломових подій, ані встановлення дипломатичних взаємин. Устійнено, що розмови з китайськими лідерами будуть стосуватися Америки і Китаю, а не третіх сторін, але застережено обом сторонам вільну руку й право торкати дожну справу, ото ж треба припускати, що будуть там заторкнені також справи Вільного Китаю, себто правління Чіянґ Кай-шека на Тайвані, і справа В'єтнаму. Ціллю подорожі Президента є нав'язати безпосередній зв'язок для кращого взаємного пізнання. „Ми розуміємо — твердив Кіссінджер — що в Народній Республіці Китаю правлять люди з глибокими принципами і що ті принципи діяметрально протилежні нашим". Треба устійнити існуючі розбіжності та шукати співпраці там, де є спільні інтереси. Він пояснив, що наради Президента з лідерами Франції, Британії, Західньої Німеччини, Японії і Канади мають в першу чергу на цілі запевнити тих лідерів, що у розмовах у Пекіні не будуть ніяк пошкоджені інтереси тих держав.

Ізраїльський прем'єр Ґолда Меір прибула знову до Вашинґтону

Вашинґтон. — Прем'єр Ізраїлю Ґолда Меір прибула в минулий вівторок 30 листопада до Вашинґтону на наради з президентом Ніксоном і державним секретарем Вілліямомо Роджерсом, напередодні дебат в Об'єднаних Націях про ситуацію на Близькому Сході. 72-літня Ґолда Меір є вже втретє у Вашинґтоні за урядування Ніксона. Вона заперечила в розмові з журналістами після приїзду до ЗСА, наче би між Ізраїлем і Америкою були напружені відносини, але найперші коментарі твердять, що ціллю цього приїзду Ґолди Меір є власне направити обопільні відносини та з'ясувати, чи і наскільки Ізраїль може рахувати на дальші достави бойових джетів або ракет „з повітря на землю", про які була мова у пресі, і яка буде позиція Америки в дебатах в Об'єднаних Націях. На запит, чи вона стурбована заявою єгипетського президента Анвара Садата, що нема іншого виходу, як нова війна, вона відповіла, що стурбована можливістю стрілянини і жертв, але не вислідами такої нової війни. Ізраїльський міністер закордонних справ Абба Ебан, який перебував в останніх днях у Лондоні, зголосив апель до арабських лідерів приступити до безпосередніх нарад з Ізраїлем.

НАСЛІДНИКОМ ВЕРХОВНОГО АРХИЄПИСКОПА БУДЕ „ЄПИСКОП З-ПОЗА ЗАЛІЗНОЇ ЗАСЛОНИ" — ІНФОРМУЄ АҐЕНЦІЯ РОЙТЕРА

Владика Василь Величковський

Ватикан. — Пресова аґенція Ройтера із „неназваних джерел" одержала та 16-го листопада ц.р. поширила по всьому світі вістку, що недавній П'ятий Архиєпископський Синод Української Католицької Церкви — мовляв — „також найменував наслідника Кардинала Йосифа Сліпого на пості Голови Української Церкви" та що тим наслідником мав би бути „Єпископ з-поза залізної заслони". У повідомленні аґенції Ройтера, в якому багато говориться про дійсні чи здогадні ватиканські суперечності, серед яких відбувався П'ятий Архиєпископський Синод УКЦеркви, в цій справі дослівно сказано:

„. . . Також повідомляється, що Синод [Владик УКЦеркви] мав найменувати наслідника для Кардинала Сліпого, як Голови Української Церкви. Величний, сивобородий Кардинал матиме в наступному році 80 років життя і тоді він міг би вже не виконувати обов'язків Кардинала. Українці побоюються, що хоча в практиці східніх обрядів немає постанов про емеритуру, то Ватикан тим не менше міг би тоді спробувати заступити його кимось більше податливим. Із звичайно достовірних джерел кажуть, що наслідником буде „Єпископ з-поза залізної заслони". Не подається дальших інформацій, але висловлюється надію, що Єпископ Василь Величковський може бути звільнений із совєтського ув'язнення на початку наступного року. Єпископ [Величковський], таємно висвячений в 1963-му році, був заарештований в 1969 році. Згідно з інформаціями з місцевих [ватиканських] джерел, його обвинувачувано за нелеґальну активність як священослужителя і в минулому році він був книговодом в одному із таборів каторжної праці в Казахстані. Вважається, що в Совєтському Союзі є ще три інші українські єпископи . . ." — подає аґенція Ройтер.

Від Редакції: Поширену в світі вістку аґенції Ройтера подаємо із суто інформаційного обов'язку. Нічого із поданого в цьому повідомленні Ройтера не було сказано в будь-якому офіціяльному чи іншому повідомленні Синоду УКЦ чи його учасників. Згідно з наявними документами, Верховний Архиєпископ особисто в офіціяльних повідомленнях вживав окреслення „Архимандрит Василь Величковський", не називаючи його єпископом.

Філядельфія відзначає 50-річчя УВУ концертом з участю проф. В. Грудина

Проф. Володимир Грудин

Філядельфія. — Ювілейний Концерт для відзначення 50-річчя Українського Вільного Університету, що відбудеться тут у суботу 4-го грудня 1971 р. о год. 6-ій веч. в Авдиторії Церкви св. Йосафата при вул. Дістоні і Діттман, вшанує своєю участю композитор піяніст проф. Володимир Грудин. Присутні матимуть змогу прослухати твори українського композитора у мистецькому виконанні самого автора, на концертовому фортепіяні „Ямага", що його Діловий Комітет для відзначення 50-ліття придбав на цей вечір. Твори В. Грудина відомі в обох Америках, Канаді, Европі, у Мюнхені, Відні, Лондоні й Парижі, а його фортепіянові композиції Національна Консерваторія в Парижі прийняла для навчання в клясі фортепіяну. На цьому ж вечорі виступлять теж драматичне сопрано Юлія Шашаровська і тенор Іван Гош, які при акомпаніяменті піяністки мґр Наталії Котович виконають декілька творів українських та чужоземних композиторів.

УКРАЇНЦІ У ВІЛЬНІМ СВІТІ

ВЕЧІР НЕСКОРЕНИХ У НЮ ЙОРКУ

Ню Йорк. — Асоціяція Діячів Української Культури й Організація Жінок ОЧСУ влаштовують тут у суботу 4 грудня ц. р. о год. 4-ій по пол. в будинку Визвольного Фронту при 315 Схід 10 вулиця Вечір Нескорених з доповіддю ред. Вячеслава Давиденка н. т. „Молодь в Україні" і деклямаціями віршів нескорених поетів у виконанні Зоні Будяк, М. Голодика, Анни Кореньовської та Аскольда Лозинського.

ВЕЧІР СПОГАДІВ ПРО РЕД. В. СТАХОВА

Ню Йорк. – Осередок Середовища ЗП УГВР у Ню Йорку влаштовує в суботу 4 грудня ц. р. в залі ЛМ-Клюбу при 149 Друга Евню вечір спогадів про померлого недавно в Ню Йорку редактора кол. „Сучасної України" і згодом „Сучасности" сл. п. Володимира Стахова. Відбудеться вечір після панахиди, що буде відправлена в суботу 4 грудня о год. 7:30 веч. в церкві св. Юра.

СВОБОДА SVOBODA
УКРАЇНСЬКИЙ ЩОДЕННИК UKRAINIAN DAILY
FOUNDED 1893
Ukrainian Newspaper published daily except Sundays, Mondays & holidays (Saturday & Monday issues combined) by the Ukrainian National Ass'n, Inc. at 81-83 Grand St., Jersey City, N.J. 07303

Second Class Postage paid at the Post Office of Jersey City, N.J. Accepted for mailing at special rate of postage provided for by Section 1130 of Act of October 3, 1917 — authorized July 31, 1918.

Передплата: на рік — $18.00, на пів року — $9.50, на 3 місяці — $5.00. Для членів УНСоюзу 65 ¢ міс. За кожну зміну адреси — 25 ¢. Чеки і "money orders" виставляти на "Svoboda".

Статті і дописи, підписані авторами, не мусять відповідати поглядам Редакції. Редакція застерігає собі право в потребі виправляти і скорочувати надіслані матеріяли. Незамовлені матеріяли повертається тільки тоді, коли автор собі це виразно застеріг, долучивши заадресовану коверту з відповідною поштовою оплатою. — За зміст оголошень Редакція не відповідає.

P.O. Box 346 Jersey City, N.J. 07303

Невідхильний обов'язок

На іншому місці в цьому числі „Свободи" надрукований заклик Українського Конґресового Комітету Америки в справі посиленої збірки Національного Датку до Народного Фонду УККА в грудні, останньому місяці цього року. Це, себто наш Національний Даток до Народного Фонду УККА, і є цим нашим невідхильним обов'язком.

Таке то вже життя, що найконечніші справи, які мусять продовжуватися, стають „буденними". Для життя кожному з нас потрібний „хліб насущний", потрібний одяг і дах над головою. Це для кожного ясне й зрозуміле, і в цій справі не треба будь - яких акцій чи кампаній.

Не інакше мається справа і в суспільному житті. Ми маємо свою центральну репрезентацію, Український Конґресовий Комітет, яку самі собі створили, бо вона була вимогою нашого суспільного життя. Цій нашій репрезентації ми надали безліч усіляких обов'язків: гідно репрезентувати в Америці наше українське ім'я, поширювати правду про Україну, координувати й порядкувати нашою діяльністю, дбати про наш розвиток та наше майбутнє і багато подібних завдань. У наших зустрічах УККА часто буває предметом розмов, але майже завжди однобічних: це він робить, а цього не робить. У цих розмовах найчастіше можна почути поради і претенсії, що УККА повинен робити, але дуже рідко можна почути розмову на цю „буденну", але найбільш підставову справу, що нею є фонди.

Очевидно, що УККА має свої недомагання, очевидно, що є причини й потреби його критикувати, але все це матиме свій глузд тільки тоді, коли кожний з нас починатиме свою критику і свої побажання від ствердження, скільки він пожертвував на працю УККА. В Америці — і не тільки в Америці — гроші говорять! Незаперечним фактом є, що наш УККА здобув собі репутацію однієї з найбільш активних і найбільш впливових етнічних репрезентацій в Америці, але ніхто не повірив би, якими відносно малими фондами він розпоряджає.

На нарадах Екзекутиви та ширших керівних органів УККА часто можна почути знамениті ідеї і пропозиції: поширити англомовні публікації, заанґажувати постійного кваліфікованого працівника, що кожного дня „оббивав би пороги" в Об'єднаних Націях, скріпити додатковими фондами і силами численні акції, що їх в користь української справи ініціює і веде президент УККА, признати фонди для нашого студентства і молодечих організацій, видати й поширити по туристичних бюрах правильний довідник для туристів, що відвідують Україну; заанґажувати кваліфікованих знавців, що реаґували б і спростовували б усілякі нісенітниці, що їх публікується про українську справу в американській пресі і книжках, включно з енциклопедіями. Реєстр можна б продовжувати й продовжувати. Але всі ці корисні ідеї і поради та навіть резолюції тріскають, як миляні баньки, коли приходить до одного кардинального запиту: звідки взяти на це фонди?!

Ми, українська громада, маємо і повинні ці фонди дати, і це повинно стати нашим щоденним невідхильним обов'язком! Це відноситься до всіх, без уваги на те, як вони ставляться до УККА, хвалять його чи критикують. Багато з американських громадян не тільки не погоджується з політикою свого Уряду і її критикує, але й демонстративно проти неї бунтується. Все це в повному демократичному порядку. Але нехай би хто спробував не заплатити свого податку! Очевидно, що такі добровільні суспільні установи, як УККА, не мають будь-якого права чи сили на примус, і власне тому наш Національний Даток до Народного Фонду УККА повинен бути тим більше нашим невідхильним, бо добровільним обов'язком.

Проголошена тепер одномісячна „ударна кампанія" збірки Національного Датку до Народного Фонду УККА мусить стати в грудні нашим першим і почесним обов'язком. Ми всі, без вийнятку, повинні відгукнутись на заклик і негайно скласти нашу пожертву. Ніхто від нас не вимагає, щоб ми клали „душу й тіло", тож складімо бодай наш Національний Даток. Відгук на теперішню кампанію буде дзеркалом не наших партійно - групових переконань і уподобань, але дзеркалом нашої національної свідомости, нашої громадської зрілости.

Хочеться вірити, що це дзеркало буде чисте і велике, як чистою є українська правда і як великою є українська справа. Це наш невідхильний обов'язок.

ПОВІНЬ КАНДИДАТІВ

Перші правибори у президентських виборах наступного року відбудуться в Ню Гемпширі 7 березня 1972 р., і щойно тоді проясниться, хто властиво кандидує з шансами успіху і без шансів. По республіканському боці нема сумнівів щодо кандидата на президента — є ним Ричард Ніксон, бо хоч конґресмен Пол МекКлоскі з Каліфорнії заповів, що він теж кандидуватиме, сам він признав, що робить це задля демонстрації республіканського лібералізму, і ніхто тієї кандидатури поважно не бере. Зате є різні міркування на тему, кого Ричард Ніксон вибере собі на свого заступника: чи затримає він Спіро Еґню, чи проміняє його на теперішнього секретаря скарбу Джона Коннелі, якщо той захоче перейти з Демократичної до Республіканської партії, чи вибере каліфорнійського губернатора Роналда Рігена або нюйоркського Нелсона Рокефеллера.

Зате по демократичному боці є справжня повінь зголошених вже і потенціяльних кандидатів. Два кандидати, які свою кандидатуру вже були зголосили, встигли відкликати її: сенатор Бирч Бей покликався на важку недугу своєї дружини, яка унеможливлює йому бути в роз'їздах, а сенатор Фред Гарріс признав, що не має достатніх для виборчої кампанії фондів. Але зголосили вже свою кандидатуру: Джордж МекҐоверн, сенатор з Норт Дакоти, з лівого крила партії, посадник Лос Анджелесу Сем Йорті, який зарахував себе до незалежних демократів, і сенатор із стейту Вашинґтон Генрі Джексон, „найправіший" з усіх зголошених вже і потенціяльних демократичних кандидатів, якого президент Ніксон брав на увагу, як можливого секретаря оборони. Генрі Джексон — переконаний антикомуніст і прихильник американського зброєння, підтримує військову і закордонну політику Ніксона. Він заявив, що кандидує тому, що Ніксон не має повного довір'я ані у колах бизнесу, ані в колах робітництва, а він ніби те довір'я має. Він висловився також проти того, щоб у Білому Домі засів будь - який ліберал, схильний до пацифізму та ізоляціонізму.

Такими демократами, які ще своєї кандидатури офіційно не проголосили, але кожного дня можуть це зробити, є колишній сенатор Юджин МекКарті, що вже кандидував у 1968 році і навіть мав успіхи в деяких правиборах, завдяки поважному гуртові пропаґаторів з-посеред студентської молоді. Ідеологічно він належить до того самого лівого крила партії, що й Джордж МекҐоверн. До тієї самої катеґорії ідеологічно належить сенатор Едвард Кеннеді, який кількакратно заявляв, що „не кандидує" і який як брат колишнього президента Джона Кеннеді і колишнього сенатора та кандидата на президента Роберта, — обох, що згинули в атентатах, — має між демократами багато прихильників. Найслабшою точкою його кандидатури є трагічна пригода, яку він мав 18 липня 1968 року, коли керуване ним авто впало вночі у воду біля острівця Чапакіддік в його стейті Мессачусетс, і з того авта виловили мертвою колишню секретарку його старшого брата, 28-річну Мері Копечне.

Свій виборчий апарат приготовляє колишній віце-президент, суперник Ніксона в останніх виборах, Гюберт Гомфрі, який має добрі зв'язки з робітничими спілками і відомий зі своєї „поміркованости" у порівнянні з вищезгаданими його колеґами - лібералами. За такого самого поміркованого вважають сенатора з Мейну Едмунда Москі, колишнього кандидата на віце - президента з виборів у 1968 році. Москві буцімто — судячи за вислідами різних опитувань — має найбільші шанси отримати номінацію на конвенції Демократичної партії.

Ніяких шансів не має амбітна конґресменка - муринка з Ню Йорку Шірлі Крісголм, яка запевняє, що намовляють її кандидувати — задля престижу муринів — лідери великих муринських організацій.

Мінімальні шанси отримати номінацію від демократичної партійної конвенції має нюйоркський посадник Джон Ліндзі, який недавно перейшов від республіканців до демократів. За загальним переконанням він зробив це, бо переконався, що як ліберал, який публічно виступав уже проти Ніксона і його політики, не мав ніяких виглядів на дальшу кар'єру в Республіканській партії, а деякі вигляди дає перебування в рядах Демократичної партії. Ліндзі роз'їздить тепер по різних стейтах з промовами, і це породило нарікання серед нюйоркчан, що він занедбує справи міста, яке обрало його на свого посадника. Політичні аналітики виключають, щоб конвенція Демократичної партії могла затвердити кандидатуру „наймолодшого демократа" на президента. Як висловився названий угорі сенатор Генрі Джексон, „коли хтось змінює віровизнання і переходить до іншої Церкви, то не роблять його там відразу деканом". Але не виключене, що Ліндзі вирине, як кандидат на віце - президента, коли б кандидатом на президента став хтось із „правих" демократів.

Покищо кожний із цих дійсних і потенціяльних кандидатів нан ставляється взяти участь в якихось правиборах, щоб перевірити свою популярність в окремих стейтах. Кожний із них має своїх протекторів, приятелів та прихильників. Найбільший клопіт Демократичної партії власне у завеликому числі кандидатів, і це є найбільш переконливим доказом того, що нема в теперішньому часі у цій партії нікого з таким іменем, з таким авторитетом, щоб наче автоматично міг стати кандидатом на президента із шансами перемогти Ричарда Ніксона.

За 11 місяців може багато змінитися. Якщо число безробітних впаде нижче від 5 відсотків і закінчиться В'єтнамська війна, хоч би навіть не формально, а фактично, то перевибір Ричарда Ніксона не підлягатиме сумнівові, без уваги на кандидата на віце - президента. Коли ж, навпаки, провалиться нова економічна політика Ніксона, повернеться інфляція в давніх яскравих формах і зростатиме безробіття, якщо ситуація у В'єтнамі буде така, що Америка мусітиме далі воювати і якщо подорожі Ніксона до Пекіну та Москви будуть невдалими й причиняться до зросту міжнародного напруження, шанси на виграш таких демократів, як Едмунд Москі, Гюберт Гомфрі чи Генрі Джексон, можуть бути дуже поважними. На ці власне можливості несприятливого для Ніксона розвитку подій розраховують демократичні кандидати, хоч покищо ні один з них не має світлих виглядів — ані на конвенції Демократичної партії, ані тим паче у дні виборів.

і. к-н

ПІВДЕННА АМЕРИКА СЬОГОДНІ

(ст.). — Мехіканська газета „Візіон" дуже широко описує незавидне положення південноамериканських країн наслідком політичного терору.

Як досі, на цьому найбільше потерпіли Уруґвай, Ґватемаля і Бразилія. Насильства ті відбиваються на щоденному житті людей, на економіці та державних установах. Тероризм проходить по всьому континенту. Спорадичні насильства були в Чіле, Колюмбії, Мехіко й Венесуелі.

Чого так сильно і швидко поширюється тероризм у цих країнах нелегко відповісти. Почасти є це наслідком замалої поліційної охорони, а також успіхів кубинських партизанів, завдяки яким Кастро свого часу дійшов до влади. Кожен з них хоче наслідувати кубинців, не зважаючи на історичні, політичні та географічні різниці. Інша причина це те, що сучасні політичні системи не всилі розв'язати основних проблем південноамериканських країн.

До поширення тероризму причинилося й те, що терористи вирішили перенести свою діяльність до міст, бо на селах не мали успіху. Густо заселені міські осередки, де завжди панує великий рух, надаються краще на сховища, ніж гірські райони. Фармери не симпатизують революціонерам і повідомляють уряд, де революціонери переховуються. Легше звернути на себе увагу світу, схопивши чужого дипломата, ніж убити провінційного поліцая. А ще корисніше пограбувати банк чи якесь велике підприємство, ніж вантажне авто на сільській дорозі.

Всі міські партизани послуговуються однаковою технікою, зачерпнутою з підручника Карльоса Маґелі, який точно з'ясовує, що і як мають робити терористи, і подає, які місця найкраще надаються для збомбування, на кого нападати, кого схопити, як переховуватися в міських нетрях і як робити зброю та як красти її.

Деякі провідники партизанів ідеалісти, але чимало з-поміж них це люди, що люблять пригодницьке життя, шукають схвилювання і не мають ясно визначених принципів.

У Бразилії, Колюмбії, Ґватемалі, Венесуелі та Уруґваї часто схоплюють багатих людей, щоб взяти за них викуп. Часто викрадають державних службовців, щоб вимінати їх за арештованих терористів. Одначе, найбільш невинні жертви тероризму це чужинні дипломати.

Колись посада амбасадора в Південній Америці вважалася за найкращу. Загально означала вона життя на найвищому рівні, вигідний дім із обслугою, легка праця, приємне підсоння, веселе товариське життя. Дипломатові вистачало тенісової ракетки, гарно скроєного вбрання й уміння попивати по - джентлменському алькогольні напої.

Наслідком терору міських партизанів життя дипломата стало попросту нестерпне. Від 1968-го року яких двадцять дипломатів у Південній Америці схоплено або вбито, а дуже багатьом погрожувано смертю.

В Уруґваї всі службовці американської делеґації харчуються в амбасаді, бо бояться заходити до ресторанів. Біля входу до амбасади в Монтевідео повно озброєної сторожі. Кожну людину, що вдень чи вночі проходить попри амбасаду, контролюють з поміччю телевізії. Службовці амбасади воліють жити в одному будинку, ніж далеко один від одного в підміських віллях. До праці їдуть вони по кілька осіб одним автом.

Амбасадора ЗСА в Монтевідео, як і амбасадорів деяких інших країн, завжди супроводить озброєна охорона, коли вони відважуються вийти на вулицю. Крім того уруґвайський уряд призначив по двох озброєних вояків при вході до кожної амбасади. Лише амбасадори Чіле і СССР не мають охорони.

Погрози партизанів поклали кінець товариському життю дипломатичної колонії. Чужинні дипломати беруть участь лише у тих публічних обідах і прийняттях, на яких їхня присутність необхідна. Минулого року службовці амбасад у Бразилії повідсилали свої родини додому. В усіх амбасадах також зменшено персонал.

Чужинецькі дипломати в країнах Південної Америки втішаються тепер значно меншим впливом серед населення, бо постійною охороною вони фактично відрізані від тамошніх людей.

Любов Коленська

СЛУШНИЙ ПРОТЕСТ

„Хворобливі іграшки витворюють хвору суспільність", „Хай іграшки залишаться іграшками", „Садистичні іграшки вирощують злочинних хлопців", — з такими і іншими написами транспаренти носили молоді жінки, маршуючи в дощовий день півтори години під фірмою будинку „Набіско".

Як пише „Ню Йорк Таймс", цю групу очолювала голова Відділу Крайової жіночої організації міста Ню Йорку, Джекелин Себальос. Поміж цими жінками була одна, що представляла собою вішальницю, щоб символічно віддзеркалювати ціль тієї демонстрації. Попереджений про це пікетування віце - президент фірми „Набіско", Олстон Дженкінс висловився жартома, що він радо посадовив би пані Джекелин Себальос до... клітки.

Жінки протестували проти фірм „Набіско" і „Аврори" тому, що ці фірми продукують різні іграшки-страховища, а зокрема такі несамовиті іграшкові сцени, як „Вампірелля", „Звисаюча клітка" і „Пендулюм", в якій напіроздягнена, зв'язана жінка чекає на ешафоті, коли натиснуть ґудзик, що урухомлює ніж, який відтинає їй голову. Але її не вбиватимуть тільки раз, а з великою насолодою безліч разів, аж до знуду, або доти, коли зіпсується маґічний ґудзик...

Коли віце - президентові фірми Олстонові Дженкінсонові сказали про заплановану демонстрацію, він тільки здвигнув плечима і сказав, що в травні, коли в нюйоркських газетах, зокрема релігійних, появились були протести проти продукції цих страховиць, їх уже не продукують.

Віце - президент фірми „Аврора", Ричард Шварцчайлд, виправдувався тим, що досі його фірма отримала тільки сто двадцять листів і декілька телефонів з протестами проти продукції таких іграшок, але зате ціле море листів від дітей і дорослих із заохочуванням до дальшого їх виробництва. Президент цієї фірми Чарлз Дікер ствердив, що заки ще вони припинили продукцію таких іграшок, як „Пендулюм" і „Звисаюча клітка", 40 000 їх появилося на ринку. Вони від 1965 року виробляють усіляких „франкенштайнів", „ганчбеків" (горбунів) і „ґодзілів", що до речі, поширюються, як фолкльорні іграшки.

Пікетувальниці — представниці Крайової Жіночої Організації — заявили, що вони плянують якнайширший бойкот „Аврори" і „Набіско", роздаватимуть летючки проти них і демонструватимуть перед крамницями, де продаватимуть вироби тих фірм.

Жінки висловлювалися, що іграшки, які представляють знаряддя тортур, витворюють у дітей хворобливу фантазію і, замість вести їх у радісний і погідний світ, притаманний дитинству, замість вирізьблювати їм світ краси й радости, ведуть їх до злочинів, які з такою страшною швидкістю множаться у сьогоднішньому світі. І запитують тільки, що представляє для дітей така іграшка як „Камера болю"? У дорослих вона викликає відразу, у дітей породжує жорстокість. Обличчя деяких іграшкових карликів (у нас вони колись мали зарожевлені, добродушні личка, кирпаті носики і довгі сиві бороди) не тільки потворно великі, але й сплощені, наґадуючи якихось недорозвинених монстрів. Як же батьки зможуть плекати у дітей гін до краси і до вищих стремлінь?

Либонь, уже минувся час, коли по домах вечорами читалося дітям казки Андерсена, може не раз перепоєні смутком, але скільки у них ніжности, ліричности і глибокого спокою! Зачитані в ці казки росли діти, розвивались згодом в генерацію з світоглядом іншим, як сучасні ровесники, з погідною фантазією і думками, спрямованими в ідеалістичну глибінь дії. Ця молодь шукала героїв зовсім іншого типу, як ті в хаотичній метушні контроверзійних ідей заблукані молоді люди.

Совєтський чорноморський експеримент зазнав невдачі

Київ. — На Чорному морі довелося після 52 днів припинити експеримент з довготерміновим перебуванням людей під водою в спеціяльній кабіні „Чорномор". Експеримент тривав 52 дні, плянувалося встановити новий світовий рекорд довгого підводного перебування, але довелось нашвидку витягати нагору залогу „Чорномора", бо великий шторм порозривав кабелі й комунікаційні лінії. Чотирьох членів команди „Чорномора" витягли щасливо нагору з глибини в 50 футів. „Чорномор" мав би побити рекорд, встановлений американцями в 1969 році, які були під водою без виплиknown нагору впродовж 59 днів. Експеримент провадили в Голубій Затоці, поблизу кавказького чорноморського берега. Стан здоров'я чотирьох підводників задовільний. Кожний із них писав щоденника під час перебування під водою та провадив різні наукові експерименти.

ДЛЯ БЕРЛІНСЬКОГО „САБВЕЮ"

Київський машинобудівельний завод спеціялізувався, між іншою продукцією, на випуску ескалаторів — рухливих сходів. Ними завод забезпечує потреби не тільки в Україні й частково в деяких інших районах СССР, а й випускає ескалатори для закордону. Незабаром всі рухливі сходи в „сабвеї"-метро у Східній частині Берліну будуть замінені новими, київськими. До київського заводу надійшло також замовлення на сходи для нового „сабвею" в м. Магдебурзі.

Панас Феденко

МИНУЛО ПІВСТОЛІТТЯ

ЗИМОВИЙ ПОХІД АРМІЇ УКРАЇНСЬКОЇ НАРОДНОЇ РЕСПУБЛІКИ 1919-1920 РР.

(5)

„Не вірте, громадяни, — казав я, — що Денікін платить золотом, як дехто ширить цю вигадку між вами. Біла армія має золото на свої погони, а платити будете ви". Говорив я до розуму й серця присутніх, описував „карательні експедиції", „золотопогонників", від яких терпіли українські селяни, і кликав стояти твердо під прапором Української Народної Республіки. Мої слова поділяли, я бачив сльози на очах не одного з присутніх на раді в Климашівці. Не хотів я згадувати, що Пашківська волость не показала українського патріотизму, бо не послала своїх новобранців в Армію УНР, коли була оголошена мобілізація.

Після мене говорив Назар Петренко, і наша дискусія з Пашківськими громадянами закінчилася мирно. Щоб закріпити це, я написав проєкт деклярації Пашківської громади на адресу уряду УНР.

Це був свого роду „договір", в якому громада заявляла, що вона „ніколи не виступала, не виступає і не буде виступати" проти уряду УНР. Цю деклярацію підписали П. Феденко і Н. Петренко іменем уряду УНР, а від Пашківської волости підписали уповноважені і приклали до двох копій печатку Климашівки.

Все обійшлося мирно і дружньо. Але, коли деклярацію підписано, сталася несподіванка: від залізниці ми зачули стрілянину і через Климашівку перелетіла граната з гармати. Настрій учасників наради в одну мить змінився. Нам докоряли за „криводушність", мовляв, ми говорили до громадян волости про мир, а військо — стріляє... Нам удалося втихомирити збентежену частину громади, що грозила перетворитись у нераціональну „юрбу". Ми запевняли, що сталося непорозуміння, що уряд УНР і команда армії покарають винуватців. Як незабаром виявилося, то був панцерний поїзд „Син України", який проїздив на північ до Старокостянтинова під командою мого доброго приятеля Павла Лисого (Петришина), брата д-ра Володимира Лисого, що три роки тому помер у Дітройті.

Павло Лисий-Петришин учителював разом зі мною в українській гімназії, що була заснована в 1917 році у Веселих Тернах біля Кривого Рогу в колишніх „Запорізьких Вольностях". Він та Василь Палідвор, що теж навчав у тій самій гімназії, вирушили в січні 1919 р. з двома десятками учнів старших кляс тієї гімназії на боротьбу за Рідний Край. Вони були спершу на панцерному поїзді „Стрілець", а після загибелі „Стрільця" перейшли до „Сина України". Д-р Василь Палідвор тепер живе в Ню Йорку, колишній учень гімназії у Веселих Тернах і боєць на „Стрільці". Іван Горішний живе в Торонто, в Канаді.

Тяжка доля судилася Павлові Лисому-Петришиному. Після упадку нашого регулярного фронту він занедужав на хуторі біля Любара в листопаді 1919 р. Опікувалися ним дочки власника хутора — Лозинські. Коли армія УНР вийшла з тієї околиці в похід, то на „нічию землю" приходили ватаги російських большевиків і поляків. На хуторі комуністи заарештували Лисого-Петришина, бо знайшли у нього при трусі документ приналежности до армії УНР. У недалекому селі наскочив на цю групу польський відділ. З арештованим большевицька ватага засіла в порожній хаті і відстрілювалася. Прийшло їм на гадку використати для себе Лисого-Петришина. Дали йому рушницю і сказали, що як вийде з хати і налякає поляків, то буде помилуваний. Лисий-Петришин це зробив, але упав від куль польських жовнірів. Це мені розповідали сестри Лозинські, коли я був у тих околицях у травні 1920 р. Був я з ними на могилі приятеля: березовий хрест, перев'язаний хустиною...

На станції Климашівка стояли вагони з розбитими дверима: видно було, що звідти забрано все, що було — були сліди розсипаної соли, борошна, цукру. Таке трапляється в усіх країнах, коли ослабне влада, наверх виходять атавістичні інстинкти і запановує „дух юрби". В травні 1945 р. такі сцени можна було бачити, наприклад, у Баварії, де людність розбирала склади військового майна і тягла все до своїх хат. В лісі я бачив тоді великий автобус з вирізаною шкірою на сидіннях. „Буття визначає свідомість"...

На станції дрезина на нас не чекала, бо ми наших „машиністів" відпустили вночі, по приїзді на Климашівку. Ми кинулися до телефона, щоб повідомити на Гречани, що шлях вільний, бо й колія залізниці була ціла: хтось пустив був цю вигадку. Ми кликали до телефона коменданта урядових поїздів або голову уряду Мазепу. Телефоністка відповіла, що всі виїхали на Чорний Острів. Для нас це було немов грім серед зими з блакитного неба. Ми зрозуміли, що „білі" захопили Гречани і що урядові вагони, замість рушити на північ, через Климашівку на Старокостянтинів, поїхали на захід, у сліпий кут.

Від Климашівки ми рушили пішки по рейках, потім добрались до якогось села і найняли підводу. Увечері опинилися ночувати в школі у молодого вчителя. Недавно він був у війську, але був ранений, перебув тиф. Болів душею, що не має сили далі воювати. Знайшов нам іншого візника і дав напрям, щоб ми могли добратися до залізниці і знайшли урядові вагони.

Нам пощастило. Ми дісталися до станції Війтівці. Нас зустріли мов воскреслих із мертвих, бо рознеслася чутка, що в Пашківській волості нас убито. Розказали ми про втрачену можливість проїхати урядовим поїздом на Старокостянтинів. Мазепа аж об поли вдарився від тієї вістки. Настрій у всіх був невимовно тяжкий, мов на похороні близьких людей. Уряд дав наказ: усім покидати вагони. В околиці знайдено сани й вози. Державне майно і людей направлено до Старокостянтинова. Там були зосереджені стомлені боями і походами козаки армії УНР.

IV

Periculum in mora (Небезпека в забарі)

На Війтівцях ми ствердили, що урядові вагони рушили з Гречан у напрямі Чорного Острова всього якусь годину перед тим, коли ми телефонували з Климашівки, що залізниця до Скарокостянтинова вільна для руху (вона взагалі не була перервана). Одна година була тією соломиною, що зломила хребет верблюдові... А все ж ми жили надією, що наша справа не програна, не пропала. Ще діяв у війську бездротовий телеграф. Він приносив звістки про руїну „білої" армії Денікіна під ударами українських повстанців і російської червоної армії.

(Далі буде)

У Києві помер Тарас Франко, син Івана Франка

Київ. — В суботу 13 листопада ц. р. тут помер на 83-му році життя літературознавець і теоретик спорту і тіловиховання Тарас Франко, син великого письменника Західньої України Івана Франка. Народжений 9 березня 1889 року у Львові, Тарас Франко закінчив філософічний факультет Львівського Університету і потім вчителював у різних школах Галичини. В 1919-1922 роках перебував в УССР, працюючи у видавництвах й учбових закладах Харкова. Повернувшися в 1922 році до Львова, далі вчителював і був активний в розвитку українського спорту. Після окупації західніх українських земель совєтськими арміями, був обраний на депутата Станиславівської міської Ради депутатів трудящих. В 1945-1950 рр. працював викладачем у Львівському Університеті і потім аж до 1963 року в Інституті Літератури АН УССР. В 1963 році захистив кандидатську дисертацію п. н. „Іван Франко і Борислав". Був автором книжки спогадів і статтей про Івана Франка п. н. „Про батька", виданої 1956 р.. як також виданих ще до 1939 р. праць „Історія і теорія руханки", „Нарис історії римської літератури" і збірок віршованих перекладів з чужих мов п. н. „Старе вино в нових міхах". В час своєї праці в Інституті Літератури АН УССР завідував перевезеною туди зі Львова бібліотекою Івана Франка. Був членом Спілки Письменників України. Покійний залишив доньку Зіновію, активну в ділянці мовознавства і літературознавства. Похорон Тараса Франка відбувся на Байковому кладовищі в Києві 15 листопада. На поминках промовляли чл.-кор АН УССР Є. Кирилюк, і письменники Д. Павличко та С. Крижанівський. Найстарший син Івана Франка Андрій, етнограф і письменник, помер передчасно ще в 1913 році. Наймолодший син Франка Петро, народжений 1890 року, письменник і перекладач й організатор спорту та Пласту, автор підручників з ділянки тіловиховання, чотарлетун Українських Січових Стрільців, був зліквідований органами совєтської безпеки під час репресій і розстрілів 1941 року.

ВІДДІЛ УККА У ФІНІКСІ

Фінікс, Арізона. — Дня 20 листопада відбулися річні загальні збори Відділу УККА у Фініксі. Після звітів, їх обговорень та ін., вибрано нову Управу Відділу УККА на 1972 рік, на чолі з головою Павлом Поліщуком, п. Королишиним — його заступником, касир М. Боєчко, скретар В. Савицький, культ.-освітній референт О. Танасевич. Контрольну Комісію очолив І. Гулявий, п-і Масна і п. Цегельський — члени, головою Товариського Суду вибрано п. Турчина, члени — пп. Пітек і Бойчук.

ЧОТИРИ СОВЄТСЬКІ „ОКЕАНАВТИ" згинули під час пробних експериментів, що їх Совєти переводили на суші, в московській лябораторії, в якій випробовували умовини, які існують у морській глибині на 1.380 стіп. Совєтська преса про це мовчала, а повідомила про це західня преса.

ТЕАТР „ЗАГРАВА" В ЧИКАГО

Драматичний театр „Заграва" з Торонта загостить в суботу 4-го грудня до Чикаго з постановкою комедії „Таборова Козулька" („Гріх Молодости") в перерібці С. Архангела. Постановка відбудеться в авдиторії Шопена, її початок о год. 7-ій вечора.

ВИСТАВКА КЛИМА ТРОХИМЕНКА

Ню Йорк. — В неділю 5 грудня ц. р. о год. 1-ій впол. відбудеться тут в галерії Літературно мистецького Клюбу при 2-ій Евеню відкриття вже 13-ої з черги індивідуальної виставки образів Клима Трохименка. Весною цього року мистець мав свою успішну виставку у Мюнхені.

„УКРАЇНСЬКЕ РІЗДВО" В ПРОГРАМІ РІЗДВА ДОВКОЛА СВІТУ

У вівторок, 7-го грудня, о год. 7-ій вечора, в Музеї Науки і Промислу в Чикаґо відбудеться програма під наголовком „Українське Різдво" в серії показів різдвяних святкувань довкола світу. Український вечір із показом „Українського Різдва" влаштовує 22-ий Відділ Союзу Українок Америки в Чикаґо при співучасти 29-го Відділу СУА та Хору „Сурма".

БАТЬКИ! Зв'яжіть замолоду ваших дітей з найстаршою, найбільшою й найбагатшою українською національною установою поза межами батьківщини, якою є Український Народний Союз, щоб запевнити їм кращу будучність, а нашій громаді у вільному світі нового свідомого члена!

ПОДЯКА

Не маючи змоги особисто всім відповісти на численні привітання, які надійшли до мене в день мойого 50-тирічного Ювілею священства, цим складаю щиру подяку Владиці Архиєпископові Андрею за відправу вдячної Служби Божої в той день.

Дякую щиро мойому сотрудникові о. Володимиру Базілевському, його Пані Матці і Пані Полковниковій Є. Силенко, як ініціяторам улаштовання Ювілейного торжества.

Дякую всім Вірним, присутнім в той день в Катедрі при Богослужбі.

Дякую Сестрицям Катедри за прекрасне прийняття в катедральній залі.

Рівнож дякую за привітання з подарунками від Владики Андрея, від Сестрицтва Катедри, від панства Галій з Лівінгстону, Н. Дж., від панства Наконечних з Дірборну, Міч. та за листи Всім, хто переслав зі стейту Ню Йорк.

Зворушений

о. д-р Я. КОСТЕЦЬКИЙ з РОДИНОЮ

ПЕРЕДОВІ ГРОМАДИ У ЗБІРЦІ УНФОНДУ УККА

До закінчення цьогорічної збірки Національного датку залишилося безумовно дуже мало часу, — всього один місяць грудень. Прикладні Громади, які завжди фігурують на чолі Списку Відділів УККА щодо збірки на УНФонд, цього року ще не подали своїх звітів, а тому їх не побачимо в цьому першому списку з відповідними показчиками. Можна сподіватися, що до проголошення наступної листи прикладних Громад число їх збільшиться, як також і суми зібраних ними грошей. Це дасть змогу УККА продовжувати свою діяльність на американському континенті в інтересі Української Громади в ЗСА та Українського Народу в цілому. Треба пам'ятати, що при теперішній новій політичній коньюнктурі, що створилася в Америці і в світі, ця спільна національна праця можлива при умові створення міцної фінансової бази.

В поданому нижче списку ми бачимо 13 Громад, що до 1-го грудня ц.р. склали на Український Народний Фонд по $1,000.00 і більше та 16 Громад від $300.00 до $1,000.00. Значно перевищили суми своєї минулорічної збірки на УНФонд такі прикладні Громади, як Трой, Н.Й., де референтом УНФонду є п. І. Байляк; Гемпстед, Н.Й. — референт УНФ п. Я. Копистянський; Колчестер, Конн. — референт УНФ п. М. Коцур. Дуже посилено збірку УНФонду в Рочестері веде референт збірки п. М. Ґудзоватий, а в Гартфорді, Конн. успішну збірку переводять: молодий, енергійний голова Відділу УККА п. Я. Лучкань та референт УНФонду п. Я. Полюга. Треба підкреслити, що вже в цьому році Піттсбурґ, Па., головою Відділу УККА якого є п. А. Никончук, перевищив зібраною тепер сумою минулорічну збірку. Як уже повідомлено, Відділ УККА в Елізабеті, Н.Дж., де референтом УНФонду є п. М. Хитра, зібрав понад тисячу долярів на самій Листопадовій академії цього року.

Остаточний вислід збірки Національного Датку буде поданий в кінці цього 1971-го року, коли будуть одержані зібрані суми від всіх Відділів УККА. 15-го грудня ц.р. буде проголошений другий виказ передових Громад.

Згідно з рішенням Департаменту Фінансів у Вашинґтоні, Відділ Податкової Служби звільнив Український Конґресовий Комітет Америки від податків, а тому всі вплати на УНФонд, як і інші пожертви або записи, вплачені як до Централі, так і до Відділів УККА, можна подавати у податкових зізнаннях, як вплати на культурно-харитативні цілі:

Your donations to the Ukrainian National Fund are tax deductible. (Internal Revenue Service — T:EQ:EO:R:4 — EBL).

ВИКАЗ ПЕРЕДОВИХ ГРОМАД В ЗСА, ЯКІ ДО 1-го ГРУДНЯ 1971 р. ЗІБРАЛИ НА УНФОНД $300.00 АБО БІЛЬШЕ:

1. Ню Йорк, Н.Й.:		
Метрополітальний	$3,686.00	
Бруклин	851.00	$4,537.00
2. Філядельфія, Пеннсильвенія		3,563.50
3. Нюарк - Ірвінґтон, Ню Джерзі		3,090.00
4. Чікаґо, Іллиной		2,190.00
5. Дітройт, Мишиґен:		
Схід і Гемтремк	$1,702.00	
Метрополітальний Дітройт	298.00	2,000.00
6. Боффало, Ню Йорк		1,961.00
7. Гартфорд, Коннектикат		1,715.00
8. Рочестер, Ню Йорк		1,715.00
9. Піттсбурґ, Пенисильвенія		1,473.00
10. Клівленд - Парма, Огайо		1,271.00
11. Ню Гейвен, Коннектикат		1,220.00
12. Бостон, Массачузетс		1,195.00
13. Елізабет, Ню Джерзі		1,117.00
14. Міннеаполіс - Ст. Пол, Міннесота		925.20
15. Трой, Ню Йорк		906.00
16. Джерзі Сіти, Ню Джерзі		900.00
17. Вашинґтон, Дистрикт Колюмбії		680.00
18. Балтимор, Мериленд		575.00
19. Гемпстед, Ню Йорк		571.00
20. Бінґгемтон, Ню Йорк		565.00
21. Громади стейту Флорида		540.00
22. Трентон, Ню Джерзі		500.00
23. Виллимантик, Коннектикат		485.00
24. Пассейк - Кліфтон, Ню Джерзі		470.00
25. Колчестер, Коннектикат		435.00
26. Сиракюзи, Ню Йорк		430.00
27. Честер, Пеннсильвенія		405.00
28. Норвич, Коннектиккат		385.00
29. Ню Брансвік - Бавнд Брук, Ню Джерзі		357.00

Округи УНС в Торонто і Ст. Кетринс відбули наради

(Закінчення зі стор. 1-ої)

трьох Пластових Відділів УНС з Вінніпеґу, Едмонтону і Монтреалю, д-р Я. Падох і п. В. Дідюк взяли участь у З'їзді та в його суботнішньому бенкеті, складаючи в часі цього останнього цьогорічні пожертву УНСоюзу на Канадійський Пласт та відбули конференцію з пластовими союзовцями. В неділю й понеділок оба головні урядовці УНСоюзу відвідали обі торонтонські українські радіостанції й відбули інтерв'ю, з'ясовуючи новини з культурної і асекураційної ділянки многогранної діяльности УНСоюзу взагалі, а на канадійському ґрунті зокрема, які згодом були передані на обох станціях. В часі відвідин підкреслювано конечну потребу життьового забезпечення для одиниць та підмічувано, що велике число нового забезпечення звичайно видається під кінець року. Є відомим бажання людей, не тільки у підприємствах, закінчити рік без ніяких залишків чи залеглостей й входити в новий рік з полагодженими всіми важливішими життьовими справами, до яких, без сумніву, належить також достатнє життьове забезпечення. Обидві Округи передбачають, що матимуть „повні руки" забезпеченевої праці в ці останні тижні 1971 року.

— КОРОТКІ ВІСТКИ —

У ВАРШАВІ ВІДБУВАЄТЬСЯ конференція міністрів закордонних справ т. званого Варшавського пакту, себто СССР і його европейських сателітів, присвячена справі скликання паневропейської конференції безпеки. Совєти повідомили західні великодержави, що вони щойно після цієї варшавської конференції дадуть відповідь, чи згідні перевести підготовні розмови з колишнім генеральним секретарем НАТО Манліо Брозіо про обопільну редукцію військ в Европі.

СОВЄТСЬКИЙ ПРЕМ'ЄР АЛЕКСЕЙ КОСИГІН ПЕРЕВЕДЕ другу половину цього тижня в Данії і Норвеґії, стараючись приєднати ті членські держави Атлантійського Союзу (НАТО) для совєтської ідеї паневропейської конференції безпеки. Західні великодержави хочуть, щоб таку конференцію попередила конференція про збалянсоване й пропорційне зменшення збройних сил Заходу і Сходу в Середній Европі.

5 ДЕРЖАВ ПРОГОЛОСИЛИ „обшир миру, волі і невтральности": Маляйзія, Філіппіни, Індонезія, Сінґапур і Таї (Сіям) заапелювали до великих держав, щоб вони заґарантували їхньому обширові, що охоплює 200 мільйонів мешканців, ненарушність і безпеку.

СПОРТ

ЧОРНОМОРСЬКА СІЧ У ФУТБОЛЬНОМУ, СІМКОВОМУ ТУРНІРІ ШЕЙФЕРА 1972 Р.

Петерсон 26 листопада — Після кількалітньої перерви „Ч. Січ" візьме участь знову в зимовому, футбольному, сімковому турнірі Шейфера, який розпічнеться на початку місяця січня і продовжуватиметься кожної п'ятниці вечорами до кінця місяця березня, в Арморі м. Петерсону. З минулорічних 10-ти учасників, 6 клюбів увійшли автоматично до сезону 1972 р., між якими є такі дружини: Грецько-Амер. СК Н. Й. „Джуліяна Рідж." Н. Й., Елизабет СК, „Гунґарія" СК, Інтер Петерсон Доверс.

Минулої п'ятниці Провід турніру влаштував так зв. „кваліфікаційний турнір" з участю 12-ти дружин з 3-х різних Ліг, Метрополій Ню Йорку і Ню Джерзі. Змагання проходили в двох групах по 6 клюбів і опісля „плей оф" між 4-ма, що зайняли два найкращі місця в групах. „Січовики", що були одинокими українськими репрезентантами, осягнули свою мету, закваліфікувалися до сезону і навіть більше — здобули віце - чемпіонат вечора та один із двох Трофеїв, що їх уфундувала компанія броварень Шейфера. Ок. 1000 глядачів захоплювалися гарною технічною грою українських футболістів, які здобули такі висліди:

„Ч. Січ" — Пассейк Спортфройнде ФК 2:0
Обидва переможні ґолі стрілив Любомир Лужняк.

„Ч. Січ" — Гобокен Ф.К. 4:0
Переможні ґолі стрілили: Лужняк 2, М. Фарміґа і Ілич по одному.

„Ч. Січ" — Галедон Ф.К. 2:1
Ґолі стрілили: В. Каздоба і Ілич.

Показник табелі групи „ І "
1. „Ч. Січ"
2. Галедон Ф.К.
Гобокен Ф.К.
4. Пасейк Спортфр. Ф.К.
5. С.К. „Вісла"
6. „Сколеті" СК.

У фінальній зустрічі з Італіян Пассейк СК — першуном II-ї групи — „Ч. Січ" програла вислідом 2:1. Одного ґоля для „Ч. Січі здобув М. Фарміґа. З II-ї групи були еліміновані: „Дальматінак" ФК, Елизабет Айріш, „Моля" Н. Й. і Скатс - Амер. ФК. До сезону закваліфікувалася наступна чвірка:
1. Італіян Пассейк СК
2. „Ч. Січ"
3. Ґарфілд Італіян (усі Шейфер Ліґа)
4. Галедон ФК (Прем'єр див. НАФС)

Склад „Ч. Січі": Лісевич, Бутенко, Паньків, Лужняк, М. Фарміґа, Вол. Каздоба, Вас. Каздоба, Ілич, В. Ткач, О. Фарміґа. Прикро вражає факт, що в численних чужинецьких дружинах ми побачили цілий ряд добрих футболістів, хлопців українського походження, які є на активній найманій службі в цей час, як в деяких українських дружинах виступають майже самі чужинці!

ЧОРНОМОРСЬКА СІЧ — ІТАЛІЯН ПАСЕЙК СК 2:1 (1:0).

Вудбридж 28-го листопада — Цю другу зустріч на протязі 3-х днів, цим разом в 1/8 фіналу Стейту за Аматорську Чашу ЗСА, „Ч. Січ" виграла 2:1 і цим зреванжувалася за програну мин. п'ятниці з цим клюбом у фіналі сімкового турніру. Вже в першій половині „Ч. Січ" вела 1:0, що його здобув Василь Каздоба в 29-й хвилині. „Січовики" мали більше можливостей до здобуття ґолів, коли в 20-й, 36-й і41-й хвилинах фатально перестрілили, цей же Каздоба, Лужняк і М. Фарміґа. Другу половину розпочали італійці швидким темпом, завдяки якому хвилево перебрали ініціятиву і у висліді в 52-й хвилині вирівняли вислід 1:1. По переведенні влучної зміни в лінії нападу „Ч. Січі" в якому з'явився більш агресивний і досить швидкий Володимир Леонів, ініціятиву в свою чергу перебрала „Ч. Січ". Після ряду гарних акцій українських футболістів, врешті в 69-ій хвилині М. Фарміґа здобув цього важливого, бо рішального про перемогу ґоля — 2:1. Були це важкі, типові за Чашу змагання, які відбувалися на дуже розмоклому грищі після нічної зливи. Українські футболісти виявили, черговий раз велику волю до перемоги завдяки якій здобули цей успіх. На відзначення заслуговують усі футболісти. Склад „Ч. Січі": П. Лісевич, І. Паньків, В. Ткач, Вол. Каздоба, М. Заремба, Т. Понось, Л. Лужняк, М. Фарміґа, Вас. Каздоба, І. Бутенко, П. Ілич, В. Леонів і О. Фарміґа. Менаджер В. Вільчак. В складі дружини бракувало контуженого Л. Вільчака і хворого С. Касіяненка.

„Ч. Січ" II — Італіян СК, Джерзі Сити 0:2

„Ч. Січ" (учні) — Карні Айріш (учні) 1:3. Одинокого ґоля для „Ч. Січі" здобув Ілемський.

„Ч. Січ" (новаки) — Піконак Юнайтед (новаки) 10:0. Ґолі для „Ч. Січі" здобули: М. Паславський і Гродецький по 3, Потежний, М. Хамуляк, А. Бакун, Зелик по одному

ГАКІВКА „ЧОРНОМОРСЬКА СІЧ" — „РЕНДЖЕРС", ВЕЙН 5:4 (4:0, 0:3, 1:1).

Нюарк 28-го листопада — Свою першу важливу перемогу в мистецьких змаганнях Гаківкової Ліґи Велі Скейтерс „Ч. Січ" здобула в зустрічі з „Ренджерс", що відбулися на льодовій арені Айронбавнд. Вже в першому періоді „Січовики" вели 4:0, що його по черзі здобули: Олійник з подачі Лебедя і Соловея: Лебедь з подачі Соловея та Фер і Соловей по одному ґолеві з власних акцій. В другому періоді „Ренджерс" вповні використали свої можливості і знизили вислід до 4:3. В III-му і фінальному періоді обидві дружини обмінялися по одному ґолеві, при чому, в цьому часі українським гокеїстам прийшлося грати в неповному складі, після цього як судді, часто незаслужено карали нашу дружину висилкою змагунів „Ч. Січі" до „карної ложі" (Буняка, Соловея, Залізка і Суровича). Останнього і переможнього ґоля для „Ч. Січі" стрілив Лазар з подачі Будного. Склад „Ч. Січі": Барбадин, Семенюк, Буняк, Дзіман, Сурович, Ґвін, Будний, Фер, Гвін, Залізко, І. Сурович, Олійник, Соловей, Лебідь, Васічко. Менаджер П. Семенюк, тренер В. Данилюк.

ПОКАЗНИК ТАБЕЛІ ГОР ГАКІВКОВОЇ ЛІҐИ ВЕЛІ СКЕЙТЕРС
Стан в дні 28 листопада 1971 року

	гор	точок	воріт
Флаєрс	7	11:3	32:16
Бруєнс	6	8:4	35:30
Кенедієнс	5	8:2	21:9
Елкс Г. К.	6	5:7	27:30
„Ч. Січ"	7	4:10	27:33
Ренджерс	7	2:12	19:40

О. Твардовський

ВІСТІ З ТРИЗУБА

Філядельфія, 28-го листопада 1971 р. Дружина „Тризуба" програла змагання за мистецтво Оберліґи ДАФБ-у до Айнтрахту в Ню Йорку у відношенні 1:0. Мимо цього вона залишається дальше на першому місці в табелі, бо „Дойчунборн" програли теж свої змагання до „Блу Стар". „Блу Стар" має тепер дуже добрий склад і є в добрій формі і змагання „Тризуб" „Блу Стар", які відбудуться 5-го грудня ц. р. о год. 2.30 на площі при 5400 Н Брод вул. заповідаються дуже цікаво.

Резерва „Тризуба" зремісувала з резервою „Айнтрахту" 2:2, та залишається дальше на першому місці в табелі, Юнійори „Тризуба" програли свої чергові змагання з дружиною „Ліберті - Белл" у відношенні 0:3. Їхня гра з кожними змаганнями стає краща і можна сподіватися, що вже скоро зачнуть вигравати.

М. С.

ВІДІЙШЛИ ВІД НАС

ВАСИЛЬ ПУКІШ — член УНС Відд. 5 Б-ва св. о. Миколая в Асторії, Н. Й., помер на 77 р. ж. Став членом УНСоюзу в 1916 р. Полишив у смутку брата Петра з родиною та внука Петра. Похорон відбувся на цвинтарі св. Михайла в Асторії, Н. Й.
Вічна Йому Пам'ять!
М. Хоманчук, секр.

ВІКТОР ДОЛОТОВИЧ — член УНС Відд. 175 Б-ва св. о. Миколая в Дітройті, Міш., помер 30 жовтня 1971 р. на 77 р. ж. Став членом УНСоюзу 1940 р. Полишив у смутку дружину Франю. Похорон відбувся 2-го листопада 1971 р. на цвинтарі St. Hedwig, Dearborn Hts., Mich.
Вічна Йому Пам'ять!
І. Смерека, секр.

АНДРІЙ ЛОПАТА — член УНС Відд. 45 Т-ва Любов у Філядельфії, Па., помер 2-го листопада 1971 р. на 79 р. ж. Нар. в с. Менчіна, пов. Горлиці. Полишив у смутку дружину Магдалину, 2 доньки: Анну і Джіні, 5 внуків і правнуку. Похорон відбувся 5 листопада 1971 р. на цвинтарі Окленд у Філядельфії, Па.
Вічна Йому Пам'ять!
М. Сеник, секр.

МАРІЯ КОРНЕЛЮК — членка УНС Відд. 206 Т-ва Запорізька Січ в Woonsocket, R. I., померла 4-го листопада 1971 р. на 74 р. ж. Стала членкою УНС в 1923 р. Полишила в смутку сина Михайла і 3 доньки: Анну, Катерину і Стеллу. Похорон відбувся 6 листопада 1971 р. на цвинтарі Union, No. Smithfield, R.I.
Вічна Їй Пам'ять!
Секретар

АННА СЕРКЕС, членка УНСоюзу Відд. 293 Б-ва о. Миколая в Бруклині, Н. Й., померла 8-го листопада 1971 р. на 83 р. ж. Нар. в с. Горалець, пов. Чесанів, Україна, і стала членкою УНС в 1931 р. Полишила в смутку дочку Марію, синів: Івана і Йосифа, невістки і 14 внуків. Похорон відбувся 11 листопада 1971 р. на цвинтарі Св. Хреста в Брукліні, Н. Й.
Вічна Їй Пам'ять!
М. Демидчук, секр.

ЛЕВ ЛЕПКИЙ — член УНС Відд. 204 Т-ва о. А. Гончаренка в Ню Йорку, Н. Й., помер 28 жовтня 1971 р. на 83 р. ж. Нар. в Поручині, пов. Бережани, Україна, і став членом УНС в 1951 р. Полишив у смутку дружину Марію, сестру Олену та родину. Похорон відбувся 2-го листопада 1971 р. на цвинтарі св. Андрея в Бавнд Бруку, Н. Дж.
Вічна Йому Пам'ять!
В. Палидвор, секр.

ТАРЗАН, Ч. 6663. Дикуни не довіряють Тарзанові

Ти кажеш, що чоловік, який купує „круми", не зустрів вас сьогодні, як обіцяв?

Він — наш приятель! Він платить одну золоту штуку за одну „круму"! Маємо багато „крумів"!

Гаразд, волоцюго! Де ви дістаєте багато „крумів"?

Наш приятель знає, де! Ти не є нашим приятелем! Ми підождемо на нього!